

อ นี ส ง ส์

ถ ว ย วั ด เ ว พุ วั น

นอกจากพระพุทธเจ้าผู้เป็นนาถของโลก

ปากคน ๑ นหุต

บุรุษไรเล่าผู้สามารถจะกล่าวอานิสงส์ของการถวายที่อยู่อาศัยได้

อานิสงส์ถวายเป็นพุทธบูชา

๑๒๖

ความทุกข์ยากลำบากเป็นสิ่งที่สรรพสัตว์ทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นคนหรือหมู่สัตว์ มนุษย์หรือเทวดา ต่างก็ไม่พึงปรารถนา จะให้บังเกิดขึ้นกับตัว ยากหลีกเลี่ยงหนีไปให้ไกล แล้วมุ่งแสวงหาความสุข และความปลอดภัยให้กับชีวิต ผู้คนจำนวนมาก แม้จะมีความสุขมั่งคั่งด้วยทรัพย์สินเงินทอง หรือยศถาบรรดาศักดิ์ แต่ก็ยังต้องทุกข์ใจในหลายเรื่อง บางคนแสวงหาความสุขทั้งชีวิตก็ไม่เจอ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเราทรงค้นพบว่า ทางที่จะนำไปสู่ความสุขอันเป็นอมตะนิรันดร์ จะต้องทำใจให้หยุดนิ่ง ให้ใส บริสุทธิ์ หลุดพ้นจากต้นเหตุแห่งทุกข์ คือ ความทะยานอยากทั้งหลาย หลุดจากความไม่รู้คืออวิชชา ให้กลายมาเป็นผู้รู้แจ้ง การฝึกฝนใจให้หยุดนิ่งเป็นประจำสม่ำเสมอ เป็นวิธีที่ดีที่สุดสำหรับชีวิตของผู้ที่ปรารถนาความหลุดพ้นจากทุกข์ ให้พบกับความสุขอันเป็นอมตะ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน มรุตตถวิลาสินี ว่า

“อawasทานสฺส ปnanissā

โก nam vattū purisā smattho

อณฺณตฺร พุทฺธา ปน โลกนาถา

ยุตโต มุขานํ นหฺนเตน จาปิ

อานิสงส์ถวายเป็นพุทธบูชา

๑๒๓

นอกจากพระพุทธเจ้าผู้เป็นนาถของโลก ปากคน ๑
นหุต บุรุษไรเล่าผู้สามารถจะกล่าวอานิสงส์ของการถวาย
ที่อยู่อาศัยได้”

การสร้างมหาวิหารเพื่อถวายแด่สงฆ์ผู้เดินทางมาจาก
ทิศทั้งสี่ และให้ผู้ใดในการปฏิบัติธรรมได้ใช้สอย เป็นสิ่งที่
พระบรมศาสดาทรงยกย่อง เพราะเป็นเครื่องชี้บ่งว่า พระพุทธ-
ศาสนาจะปักหลักมั่นคงและเจริญรุ่งเรือง เป็นที่พึ่งของมนุษย์
และเทวดา นำความร่มเย็นเป็นสุขมาสู่พุทธศาสนิกชน การมี
โบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญ แสดงว่า พระพุทธศาสนาได้
เจริญรุ่งเรืองในอาณาบริเวณนั้น ผู้ที่มีส่วนในการก่อสร้าง
ถาวรวัตถุเหล่านี้ แม้จะเป็นเพียงตะปูสักตัวหนึ่ง ไม่ลักแผ่นหนึ่ง
อานิสงส์อันไพศาลก็ย่อมบังเกิดขึ้น จะให้คน ๑ นหุต หรือแสนคน
ช่วยกันพรรณนาอานิสงส์การถวายวิหารจนตลอดชีวิต ก็พรรณนา
ไม่หมด เพราะบุญที่เกิดขึ้นนั้นมากมายเกินควรเกินคาดทีเดียว

*ในสมัยปฐมโพธิกาล พระผู้มีพระภาคเจ้าเมื่อทรงปราบ
ทิวฐิของเหล่าชฎิล ๑,๐๐๐ มีท่านอุรุเวลกัสสปะเป็นหัวหน้าแล้ว
พระพุทธองค์ได้เดินทางเข้าสู่กรุงราชคฤห์ เพื่อทรงโปรด

๑๒๘

พระเจ้าพิมพิสารและชาวเมือง เมื่อไปถึงเหล่าพราหมณ์และ
คฤหบดีก็คิดปริวิตกไปว่า พระมหาสมณะทรงประพาศพรหมจรรย์
ในท่านอุรุเวลกัสสปะ หรือท่านอุรุเวลกัสสปะเป็นสาวกของ
พระสมณโคดมกันแน่

พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงทราบความปริวิตกของชาวเมือง
จึงได้ตรัสถามว่า “ดูก่อนกัสสปะ ท่านอยู่อุรุเวลประเทศลัทธิสอน
ศิษย์ชฎิลมานาน เห็นเหตุอะไรหรือจึงละการบูชาไฟ เราถาม
ความนี้กะท่าน ไฉนท่านจึงละการบูชาไฟ” พระเถระกราบทูลว่า
“ยัญทั้งหลาย สรรเสริญรูป เสียง กลิ่น รส กาม และสตรี
ข้าพระองค์รู้ว่า นั่นเป็นมลทินในอุปฏิบัติทั้งหลาย เพราะฉะนั้น
ข้าพระองค์จึงไม่ยินดีในยัญในการบูชาไฟ” ว่าแล้วก็ชบศีรษะลง
แทบเบื้องยุคลบาทของพระตถาคต เพื่อประกาศความที่ตนเป็น
สาวก และกราบทูลว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ พระผู้มีพระ-
ภาคเจ้าทรงเป็นศาสดาของข้าพระองค์ ข้าพระองค์เป็นสาวก”
แล้วก็เหาะขึ้นสู่อากาศ ๗ ครั้ง สูงประมาณชั่วหนึ่งลำตาล
ชั่วสองลำตาล จนถึงชั่วเจ็ดลำตาล ทำความอัศจรรย์ใจให้
บังเกิดขึ้นกับมหาชนเป็นอย่างยิ่ง เมื่อทำปาฏิหาริย์อย่างนั้นแล้ว
ก็ลงจากอากาศ เข้าไปถวายบังคมพระผู้มีพระภาคเจ้าด้วย
ความนอบน้อม

อานิสงส์ถาวรวัดเวฬุวัน

๑๒๕

มหาชนเห็นปาฏิหาริย์ของพระเถระจึงคิดว่า โอ ธรรมตา พระพุทธเจ้าทั้งหลายมีอานุภาพมาก แม้ท่านอรุเวลกัสปะที่เราเคารพนับถือ สำคัญตนว่าเป็นพระอรหันต์ ก็ถูกพระตถาคตทำลายช่ายคือทิฏฐิมานะแล้ว จึงพากันเลื่อมใสในพระพุทธองค์ จากนั้นก็ตั้งใจฟังอนุปพุทฺธิกา ซึ่งว่าด้วยเรื่อง ทาน ศีล สวรรค์ โทษของกาม อานิสงส์ในการออกบวช และได้ทรงแสดงอริยสัจสี่ เมื่อจบพระธรรมเทศนาพระเจ้าพิมพิสารพร้อมด้วยข้าราชการบริพาร ๑๑ นหุต ได้บรรลุธรรมเป็นพระโสดาบัน อีก ๑ นหุต เข้าถึงไตรสรณคมน์ ได้ประกาศตนเป็นอุบาสก

เมื่อพระราชาทรงถึงสรณะแล้ว ได้ทูลนิมนต์พระผู้มีพระภาคเจ้าพร้อมด้วยภิกษุสงฆ์ เพื่อเสวยภัตตาหารในวันรุ่งขึ้น วันต่อมาพระบรมศาสดาพร้อมด้วยภิกษุพันรูป เสด็จเข้าไปเสวยภัตตาหารเข้าในพระราชวัง พระเจ้าพิมพิสารกราบทูลว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์ไม่อาจจะอยู่เว้นพระไตรรัตน์ได้ ข้าพระองค์จะมาเฝ้าเพื่อสนทนาธรรมในเวลาบ้าง ไม่ใช่ในเวลาบ้าง ชื่อว่าอุทยานลัทธิวันก็อยู่ไกลเกินไป

ส่วนอุทยานชื่อเวฬุวันของข้าพระองค์นี้ เหมาะสำหรับผู้ต้องการวิเวก ไม่ไกลนักไม่ใกล้นัก พรั่งพร้อมด้วยทางคมนาคม ไร้ผู้คนเบียดเสียด สงบสุข พร้อมด้วยร่มเงาและน้ำ ประดับพื้น

ด้วยศิลาเย็น เป็นภูมิภาคน่ารื่นรมย์อย่างยิ่ง มีต้นไม้มีกลิ่นหอม
ประดับประดาด้วยปราสาท วิหาร ดุจทิพย์วิมาน ขอพระผู้มี-
พระภาคเจ้า โปรดทรงรับอุทยานเวฬุวันของข้าพระองค์เถิด
พระเจ้าข้า” แล้วทรงถือพระเต้าทอง ทรงหลั่งน้ำทักษิโณทกลง
เหนือพระหัตถ์ของพระผู้มีพระภาคเจ้า

ในการรับพระอารามนั้น มหาปฐพีก็สะท้อนสะท้อน
เลื่อนลั่น แสดงอาการไหว เกิดมหาปีติว่า รากของพระพุท-
ธศาสนายังรากปักหลักลงบนพื้นปฐพีแล้ว พระบรมศาสดาทรง
รับพระเวฬุวนาราม แล้วได้ทรงทำอนุโมทนาวิหารทานว่า
“นอกจากพระพุทธเจ้าผู้เป็นนาถของโลก ปากคน ๑ นหุต
บุรุษไรเล่าผู้สามารถจะกล่าวอานิสงส์ของการถวายที่อยู่อาศัยได้

นรชนใดถวายที่อยู่แก่สงฆ์ นรชนนั้นท่านกล่าวว่า เป็น
ผู้ให้อายุ วรรณะ สุขะ พละ และปฏิภาณอันประเสริฐ ที่
พระพุทธเจ้าทรงสรรเสริญแล้ว เพราะเหตุที่ผู้ถวายที่อยู่อาศัย
อันป้องกันอุปัทวแห่งชีวิต ย่อมรักษาอายุของเขาไว้ได้ เพราะ
ฉะนั้น สัตบุรุษจึงเรียกผู้ถวายวิหารว่า เป็นผู้ให้อายุ วรรณะ สุขะ
พละ และปฏิภาณ ผู้ถวายวิหารชื่อว่า ให้สุขเป็นนิത്യแก่ภิกษุสงฆ์
เพราะป้องกันความทุกข์ที่เกิดแต่เย็นร้อน สัตว์เลื้อยคลาน ลม แดด
เป็นต้น ฉะนั้น ผู้ให้ย่อมได้สุขในโลกหน้า

อานิสงส์ถวายเป็นบุญคุณ

๑๓๑

ผู้ใดมีจิตเลื่อมใส บันเทิงใจแล้ว ถวายวิหารแก่ท่านผู้มีคุณ มีศีลเป็นต้น ลัตบุรุษเรียกผู้นั้นว่า ผู้ให้ทุกอย่าง ผู้ใดละมลทิน คือความตระหนี่ พร้อมทั้งโลภะ ถวายวิหารแก่เหล่าท่านผู้มีคุณ ผู้นั้นก็เหมือนถูกผู้อื่นโยนขึ้นไปอยู่บนสวรรค์ ย่อมเป็นผู้ปราศจากความเศร้าโศกเสวยสิริสมบัตินั้น ขอถวายพระพร มหาบพิตรจะเสวยโภคะที่น่ารื่นรมย์ใจในภพทั้งหลายยิ่งขึ้นไป ด้วยผลแห่งวิหารทาน ภายหลังจะทรงประสบสุขในธรรม ไม่เศร้าโศกตลอดไป”

นี่คือคำอนุโมทนาในวิหารทานที่พระพุทธองค์ทรงกล่าว เอาไว้ เราจะเห็นว่า อานิสงส์แห่งการถวายวิหารทานเป็นสิ่งที่มีความค่าอย่างยิ่ง และมีอานิสงส์อันยิ่งใหญ่ บุญเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะบุญเป็นบ่อเกิดแห่งความสุขและความสำเร็จทั้งมวล นอกจากจะให้ผลในปัจจุบันชาติแล้ว ภพชาติต่อไปในอนาคต จะทำให้เราสมบุญกันไปด้วยรูปสมบัติ ทรัพย์สมบัติ คุณสมบัติ ลาภยศ สรรเสริญ สุข มรรคผลนิพพาน เราทั้งหลายเป็นชาวพุทธ เมื่อรู้ว่า ตราบใดที่กิเลสอาสวะยังไม่หมดสิ้น เรายังจะต้องเวียนว่ายตายเกิดอีก เมื่อมีชีวิตอยู่ พึงรีบสั่งสมบุญเอาไว้มิให้

พระบรมโพธิสัตว์ของเรา เมื่อท่านตั้งความปรารถนาที่จะเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านได้ตรวจตราดูว่าจะสร้าง

บารมีชนิดไหนก่อนดี ก็พบว่าทานบารมีนี้แหละ เป็นเบื้องต้นที่ทำให้การสร้างบารมีในด้านอื่นสะดวกสบายขึ้น เพราะถ้าขาดทานบารมีแล้ว ภพชาติต่อไปก็ต้องเป็นคนอดอยากยากจน จะเป็นคนที่ขัดสน จะสร้างบารมีก็ไม่สะดวก เพราะต้องห่วงเรื่องการทำมาหากิน เมื่อการทำมาหากินฝืดเคือง จึงต้องประกอบมิจฉาอาชีวะ ลักเขาบ้าง ขโมยเขาบ้าง จี้อันบ้าง ในที่สุดชีวิตก็ตกต่ำทั้งในภพนี้ และในสัมปรายภพ แล้วในที่สุดก็จะทำให้พลัดตกไปสู่อบายภูมิอีกด้วย

หากชีวิตสมบูรณ์ไปด้วยโภคทรัพย์สมบัติ จะให้ทานก็สะดวก จะรักษาศีลก็สบาย เจริญภาวนาก็ไม่ขัดข้อง ทั้งทาน ศีล ทั้งภาวนาจะสะดวกสบายทุกอย่าง แล้วบารมีอย่างอื่นเช่น เนกขัมมบารมีก็ดี ปัญญา วิริยะ ชันติ สัจจะ อธิษฐาน เมตตา อุเบกขาบารมีก็ดี ย่อมจะสร้างได้อย่างสะดวกสบาย เพราะไม่ต้องทำมาหากินให้ลำบาก เพราะฉะนั้นให้ทุกท่านหมั่นสั่งสมบุญเอาไว้ให้มากๆ โดยเริ่มจากการให้ทานนี้แหละ แล้วเราจะสมหวังตั้งใจปรารถนาไปทุกภพทุกชาติตราบกระทั่งเข้าสู่นิพพาน

